

Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan - Adroddiad Cynllun Blynyddol

Newid Cadarnhaol Mewn Cyfnod Heriol...

Ebrill 2021 – Mawrth 2022

CYNNWYS

RHAGAIR P.3

CYFLWYNIAD..... T.4 EIN

BLAENORIAETHAU

Mae Pob Plentyn yn Cael y Dechrau Gorau mewn Bywyd..... T5

Gwneud Pethau'n lawn i Blant ac Oedolion Ifanc T6

Oedolion yng Ngwent Byw'n Iach a Heneiddio'n Dda T7-8

Oedolion Hŷn yn cael eu Cefnogi i Fyw'n Dda ac yn Annibynnol T9

Marw'n Dda fel Rhan o Fwyd..... T10

SYLFAENI AR GYFER NEWID T11

DYFODOL CLINIGOL (y camau nesaf) T13

Ym mis Rhagfyr 2020, cadarnhaodd Llywodraeth Cymru y byddai'r Broses Gynllunio Canolig Integredig (3 blynedd) yn cael ei gohirio a byddai'n ofynnol i Fyrddau Iechyd gyflwyno Cynllun Blynnyddol. Roedd y cynlluniau hyn yn fyrrach yn bwrpasol na chynlluniau traddodiadol gan gydnabod yr angen am hyblygrwydd mewn cyfnod o ansicrwydd mawr.

Mae'r deuddeg mis a gwmpesir gan yr adroddiad blynnyddol hwn yn ymdrin â chyfnod heb ei debyg yn hanes y gwasanaeth iechyd. Gan ddechrau ar 30 Ionawr 2020 a thros y 24 mis diwethaf, newidiodd pandemig unwaith mewn oes fywyd bob dydd i bob un ohonom, bron dros nos ac mewn rhai ffyrdd, yn barhaol, yn enwedig i'r rhai sydd, yn anffodus, wedi colli anwyliad i Covid-19.

Newidiodd y pandemig hefyd y ffordd y mae ein staff wedi gorfod gweithio i ddarparu gwasanaethau. Maen nhw, fel cydweithwyr ar draws y GIG a'r sector cyhoeddus ehangach, wedi chwarae rhan bwysig yn ystod y pandemig. Eu hymroddiad, eu harloesedd a'u hysbryd 'benderfynol' sydd wedi galluogi ein system i ymateb yn gyflym ac yn gryf i'r galwadau a'r pwysau a ddaeth yn sgil Covid-19.

Mae ein gwasanaethau wedi'u haddasu a'u hehangu'n gyflym iawn fel bod modd gofalu am gleifion Covid-19 sy'n ddifrifol wael, tra bod gwasanaethau hanfodol a brys eraill wedi parhau. Mae staff wedi ysgogi datblygiadau arloesol cyflym, ac mae ymgynghoriadau ar-lein a fideo wedi helpu cleifion i gael mynediad diogel at gyngor a thriniaeth. Pan gyrhaeddodd brechlynnau (a rhaglenni atgyfnerthu), addasodd staff eto i'w cyflwyno'n gyflym.

Er gwaethaf y galw newydd a gynhyrchwyd gan y pandemig nid oedd ein gwasanaethau byth yn ddarpariaeth Covid-19 yn unig nac hyd yn oed yn wasanaeth mwyafrifol Covid-19. Dros y flwyddyn ddiwethaf roedd mwy na 95% o gleifion mewnol yn yr ysbyty am resymau eraill.

Wrth i ni ddatblygu ein cynllun blynnyddol, roeddem yn gwybod nad oedd y pandemig drosodd er nad oeddem yn rhagweld y byddai'r amrywiolyn Omicron trosglwyddadwy iawn yn dod i'r amlwg. Mabwysiadwyd ymagwedd newydd at ein cynllun, un a oedd yn crisialu ein blaenoriaethau sefydliadol craidd ac yn canolbwyntio ar leihau anghydraddoldebau iechyd a brofir gan ein cymunedau trwy ddiogelu a gwella iechyd y boblogaeth. Mabwysiadwyd dull cwrs bywyd gennym sy'n ceisio sicrhau'r iechyd a lles gorau posibl i'n dinasyddion ar bob cam o fywyd.

Fe wnaethom hefyd groesawu'r cyfle i symud i ddull cynllunio deinamig yn seiliedig ar wybodaeth data. Mae'r dull hwn yn ei hanfod yn ein galluogi i ddeall ein system mewn amser real ac yn ein helpu i gynllunio ac addasu'r modd y darperir gwasanaethau mewn ffordd fwy cydlynol, realistig, cynhwysfawr ac ymatebol.

Yn ystod y flwyddyn ddiwethaf mae staff hefyd wedi gweithio'n ddiflino i gyflawni llawer o fanteision ein system ysbyty newydd, yn dilyn agor Ysbyty Athrofaol y Grange ym mis Tachwedd 2020.

Mae'r adroddiad byr hwn, rydym yn gobeithio y byddwch yn mwynhau ei ddarllen, yn rhoi cipolwg i chi ar y cynnydd yr ydym wedi'i wneud i gyflawni ein blaenoriaethau strategol, fel sefydliad ac mewn partneriaeth ag eraill yn 2021/22.

**Ann Lloyd CBE
(Cadeirydd)**

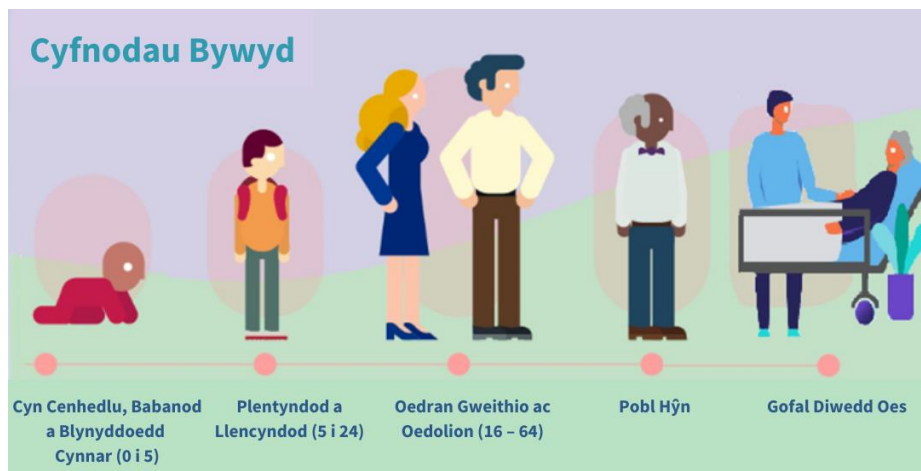
**Glyn Jones
(Prif Weithredwr Dros Dro)**

CYFLWYNIAD

Ein cenhadaeth yw lleihau anghydraddoldebau iechyd a brofir gan ein cymunedau trwy wella iechyd y boblogaeth. Cyn y pandemig roedd gennym fwlch o 18 mlynedd mewn disgwyliad oes iach rhwng ein cymunedau cyfoethocaf a thlotaf, mae hyn yn parhau i fod yn bryder sylweddol ac yn anffodus mae'r bwlbh yn debygol o waethygu o ganlyniad i'r pandemig. Rydym yn pryderu y gallai cyfuniad o amharodrwydd cleifion i fynychu gwasanaethau gofal iechyd ac amseroedd aros hwy am brofion a thriniaethau diagnostig arwain at fwy o afiachusrwydd a marwolaethau o'r tri chlefyd sy'n cyfrannu fwyaf at anghydraddoldebau iechyd, sef clefyd cardiofasgwlaidd, clefyd anadlol a chanserau.

Yn ganolog i'r cynllun ar gyfer 2021/22 oedd cydbwysu angen clinigol â chapasiti'r system, a mabwysiadu dull cwrs bywyd sy'n hyrwyddo canlyniadau gwell i unigolion drwy:

- Roi'r dechrau gorau mewn bywyd i bob plentyn
- Gwneud pethau'n iawn i blant ac oedolion ifanc
- Oedolion yng Ngwent Byw'n Iach a Heneiddio'n Dda
- Cefnogir oedolion hŷn i fyw yn dda ac yn annibynnol
- Marw'n Dda fel Rhan o Fywyd

Nododd y cynllun hefyd 10 galluogwr allweddol. Mae'r galluogwyr hyn yn hanfodol i gyflawni'r newidiadau a gynlluniwyd ar gyfer ein system fel rhan o'n Strategaeth Dyfodol Clinigol. Nhw hefyd yw'r sylfeini yr ydym yn adeiladu system ofal gynaliadwy arnynt wrth inni ddysgu byw gydag a dod dros effaith Covid-19 ar iechyd a lles ein cymunedau, ein partneriaid a'n staff.

Roedd agoriad llwyddiannus Ysbyty Athrofaol y Grange yng nghanol y pandemig yn gyflawniad eithriadol. Fodd bynnag, dim ond rhan o'r stori yw agor cyfleuster newydd ac er mwyn cefnogi ein cymunedau mae angen i ni barhau i integreiddio gwasanaethau, gwella llif trwy ein system a chanolbwyntio ar gamau i atal afiechyd sy'n dirywio. Roedd y cynllun felly yn nodi parhad y Rhaglen Dyfodol Clinigol, yn canolbwyntio ar y camau nesaf i ddarparu gwasanaethau gwell i'n dinasyddion.

Roedd y cynllun yn cydnabod y cyfyngiadau a'r heriau a allai ddod yn sgil 2021/22 gan gynnwys, amrywiadau newydd, parhau i gadw pellter cymdeithasol, mesurau atal a rheoli heintiau, darparu'r rhaglen frechu a gwasanaethau tracio ac olrhain effeithiol. Fodd bynnag, mae'r ffocws ar gyflawni'r newid sydd ei angen ar ein cymunedau, gyda blaenoriaethau clir ar gyfer y sefydliad, wedi ein galluogi i wneud cynnydd. Mae'r adran nesaf yn amlygu enghreifftiau o'r newidiadau rydym wedi'u cyflawni.

POB PLENTYN YN CAEL Y DECHRAU GORAU MEWN BYWYD

Gwella ansawdd gofal i deuluoedd, plant a phobl ifanc

Lansiwyd gwefan Iachach Gyda'n Gilydd Aneurin Bevan ym mis Ebrill 2021. Wedi'i datblygu mewn partneriaeth â rhieni a gweithwyr gofal iechyd proffesiynol mae'n darparu gwybodaeth glir am feichiogrwydd, salwch cyffredin yn ystod plentyndod gan gynnwys pa arwyddion 'baner goch' i fod yn ymwybodol ohonynt a ble i ofyn am gymorth os oes angen.

Rhieni/Gofalwyr

Pryderu bod eich plentyn yn sâl (3 mis a hŷn)?

A ddylai fy mhleintyn fynd i'r ysgol/meithrinfa heddiw?

Cadw eich plentyn yn ddiogel

Cadw eich plentyn yn iach

Datblygiad eich plentyn

Bwyta ffyslyd, cwsg, strancio a mwy!

"Mae fel cael meddyg bach i chi gartref, dyna sut rydw i'n ei weld. Mae'n rhoi'r holl wybodaeth, yr hyn y dylwn ei wneud, ym mha achosion mae angen i mi fynd i'r ysbyty neu sut y gallaf drin fy mabi gartref"

Beichiogrwydd iach

Fe wnaeth ein hymgynghorwyr rhoi'r gorau i ysmegu helpu menywod beichiog i roi'r gorau i ysmegu gan gyflawni cyfraddau rhoi'r gorau iddi yn uwch na chyfartaledd Cymru.

Eleni fe wnaethom hefyd gryfhau'r gwasanaeth rheoli pwysau dan arweiniad bydwagedd i alluogi menywod i gynnal pwysau iach trwy gydol eu beichiogrwydd.

Mae'r uned obstetreg newydd yn Ysbyty Athrofaol y Faenor wedi arwain at bresenoldeb mwy o feddygon ymgynghorol ar y ward esgor. Mae'r ddarpariaeth gynyddol yma yn lleihau'r risg o gymhlethdodau a chanlyniadau gwael ar gyfer genedigaethau risg uchel. Mae'r uned yn cefnogi tua 350 o ddanfoniadau obstetrig bob mis.

Diogelu Iechyd—plant ifanc

Y llynedd, darparwyd 50,000 o frechlynnau plant (yr unig Fwrdd Iechyd yng Nghymru i ddarparu'r lefel hon o weithgaredd). Rhoddwyd 6,574 o frechlynnau fflw i blant 2 a 3 oed hefyd.

Fe wnaethom integreiddio'r Timau Plant sy'n Derbyn Gofal a Nyrsio Ysgol i ddarparu gwasanaeth mwy gwydn i blant sydd mewn gofal. Dyma'r cam cyntaf ar ein taith i ehangu gwasanaethau ac adnoddau ar gyfer rhai o'n plant mwyaf agored i niwed.

GWNEUD PETHAU'N IAWN I BLANT AC OEDOLION IFANC

Iechyd ar gyfer Pobl Ifanc

Mae gwefan Iachach Gyda'n Gilydd Aneurin Bevan yn darparu ystod eang o wybodaeth i blant hŷn, oedolion ifanc a'u teuluoedd i gadw'n ddiogel ac yn iach, yn ogystal â'u helpu i benderfynu beth i'w wneud pan fyddant yn teimlo'n sâl.

GOFOD Lles

Eleni, drwy Fwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Gwent, rydym wedi datblygu Un Pwynt Mynediad ar gyfer Lles Emosiynol ac Iechyd Meddwl Plant (**SPACE**). Mae'r model hwn ar waith ym mhob un o 5 ardal Awdurdod Lleol Gwent.

Mae'n dod â gwasanaethau iechyd sylfaenol ac arbenigol, gwasanaethau cymdeithasol awdurdodau lleol, gwasanaethau ieuencid, gwasanaethau cwnsela mewn ysgolion, gwasanaethau chwaraeon a hamdden, sefydliadau gofalwyr ifanc, gwasanaethau Adeiladu Teuluoedd Cryfach, gwasanaeth pontio anabledd dysgu, gwasanaethau tai a gwasanaethau menter ieuencid ynghyd.

Mae hyn er mwyn sicrhau bod plant a phobl ifanc ag anghenion cymhleth yn cael mynediad cyflym at ystod gynhwysfawr o ymyriadau sy'n berthnasol i anghenion pob person ifanc ac yn mynd i'r afael â nhw.

Gwasanaethau Iechyd Meddwl

Fe wnaethom integreiddio ein Gwasanaethau Cymorth Iechyd Meddwl Gofal Sylfaenol i Blant a Phobl Ifanc gyda'n Gwasanaethau Plant a'r Glasoed i symleiddio gwasanaethau sy'n darparu gwasanaeth di-dor i blant a phobl ifanc pan fydd eu hanghenion yn newid.

Mae hyn wedi galluogi'r gwasanaeth i ehangu'r ddarpariaeth gofal mewn argyfwng ac i ymateb i'r ymchwydd sylweddol yn y galw sydd wedi deillio o lansio GOFOD Lles.

Ymagwedd Ysgol Gyfan at Les Emosiynol a Meddyliol

Mae gennym fecanweithiau sefydledig a gweithredol ar waith ar draws y 195 o Ysgolion Cynradd Gwladol a 35 o Ysgolion Uwchradd Gwladol yn ardaloedd Gwent. Eleni rydym wedi recriwtio ymarferwyr ar gyfer pob ardal Awdurdod Lleol. Maent yn gweithio'n frwd gydag arweinwyr ysgol, cwnselwyr ysgol a seicolegwyr addysg i lunio cynlluniau ar gyfer gwreiddio ymagweddau ysgol gyfan at les emosiynol a meddyliol

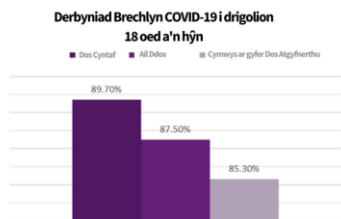
Mewn ysgolion gall myfyrwyr archebu sesiynau ar wahân gyda nyrsys ysgol, seicolegwyr neu gwnselwyr gan ddefnyddio Codau QR.

OEDOLION YNG NGWENT BYW'N IACH A HENEIDDIO'N DDA

Diogelu a Gwella Iechyd y Boblogaeth

Parhawyd i ddarparu gwasanaethau rhoi'r gorau i ysmegu a rheoli pwysau i oedolion drwy gydol y pandemig.

Yn ddealladwy, y ffocws allweddol fu amddiffyn y cyhoedd yng nghydestun y pandemig. Cynhaliwyd dros filiwn o brofion PCR ar ein preswylwyr yn ystod 2021/22, ac mae olrhain cyswllt ar raddfa boblogaeth o dros 175,000 o achosion cadarnhaol wedi diogelu ein preswylwyr trwy dorri'r

tebygolrwydd o drosglwyddo. Rhoddwyd 1,312,335 o frechlynnau gan y Bwrdd Iechyd, gyda chyfraddau derbyn uchel. Darparodd y rhaglen atgyfnerthu carlam 100,285 o frechlynnau mewn 14 diwrnod.

Mae ein rhaglen diogelu iechyd wedi cael

cangen anghydraddoldebau gref, yn brechu yn y Mosg cyntaf yng Nghymru, gan ddefnyddio bws symudol a neuaddau cymunedol ar gyfer grwpiau sy'n manteisio'n isel.

Gwasanaethau Iechyd Meddwl

Cyflwynwyd Ymarferwyr Lles Seicolegol ar draws ein Rhwydweithiau Gofal Cyndogaeth. Mae'r gweithlu newydd hwn yn gweld pobl gyda phroblemau iechyd meddwl lefel isel yn eu meddygfa. Mae 1,400 o bobl yn defnyddio'r gwasanaeth hwn bob mis.

Trawsnewid Gofal Iechyd Meddwl ac Anableddau Dysgu

Lansiwyd **Noddfa mewn ED** ym mis Rhagfyr 2021. Mae gweithwyr cymorth cymheiriaid wedi helpu 92 o gleifion mewn trallod emosiynol trwy eu profiad brys. Roedd y gwasanaeth yn gweithredu dros benwythnosau estynedig o ddydd Iau i ddydd Sul).

Agorodd **Tŷ Cynnal (Cartref Cymorth Argyfwng)** ei ddrysau ym mis Rhagfyr 2021, gan ddarparu dewis amgen diogel yn lle derbyniadau cleifion mewnol i westeion sy'n profi argyfyngau iechyd meddwl. Mae 13 o bobl wedi cael eu croesawu yn ystod Ionawr a Chwefror 2022.

Parhaodd y gwasanaeth **Cysylltu Bywydau** i ehangu. Mae'n gydweithrediad ag Awdurdodau Lleol a theuluoedd lletyol sy'n gofalu am bobl mewn argyfyngau iechyd meddwl yn eu cartrefi.

"Ni allaf ddiolch digon ichi am eich cefnogaeth, teimlaf fod arhosiad y tŷ wedi achub eu bywyd"
(aelod o'r teulu)

Mae 81 o unigolion (a aseswyd fel rhai diogel a phriodol ar gyfer y gwasanaeth hwn) wedi aros gyda theuluoedd lletyol fel dewis amgen i dderbyniadau i ysbytai.

Mae pobl yn aros gyda'u teuluoedd lletyol am 13 diwrnod ar gyfartaledd. Mae'r mwyafrif (81%) yn nodi gwelliant sylweddol yn eu hadferiad.

OEDOLION YNG NGWENT BYW'N IACH A HENEIDDIO'N DDA/2

Trawsnewid Gofal Anadlol

Ym mis Awst 2021, fe wnaethom gymryd camau i sefydlogi'r gwasanaeth, er mwyn rheoli'r pwysau parhaus o bobl yn yr ysbyty am Covid-19 a galwadau estynedig y gaeaf ar salwch anadlol.

Mae **RACU** yn darparu gofal anadlol brys yr un diwrnod. Mae wedi ein galluogi i ddarparu gofal mwy ymatebol i 383 o gleifion yn lle derbyniadau i'r ysbyty.

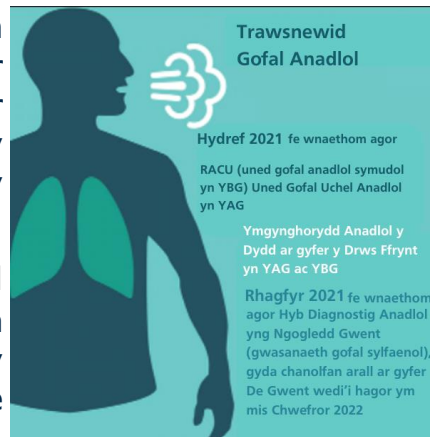
Dywed 80% o gleifion sy'n defnyddio'r gwasanaeth hwn fod eu profiad yn rhagorol.

Mae'r **Hyb Diagnostig Resbiradol** yn monitro ac yn rheoli cleifion cymhleth yn eu cymuned, gydag ystod gynhwysfawr o offer diagnostig a chynlluniau rheoli triniaeth. Hyd yma mae 493 o atgyfeiriadau wedi'u derbyn gyda 162 o gleifion yn cael eu rheoli'n weithredol a chynlluniau ar waith ar gyfer y 296 o bobl sy'n weddill. Yn ystod y flwyddyn nesaf bydd gan bob Ardal ei hyb ei hun.

Gofal Dydd Gynaecoleg

Agorodd y clinig triniaeth newydd ar 4ydd Mawrth 2021. Mae'n cynnig cyfle i gleifion Gynaecoleg gael mân driniaeth o dan Anesthetig Lleol, heb fod angen eu derbyn i'r Ysbyty na llawdriniaeth fawr. Mae wedi bod mor llwyddiannus wrth helpu mwy o fenywod i gael mynediad at eu gofal fel ein bod yn mynd i ehangu'r gwasanaeth hwn o 5 rhestr driniaeth/mis i 5 rhestr/wythnos.

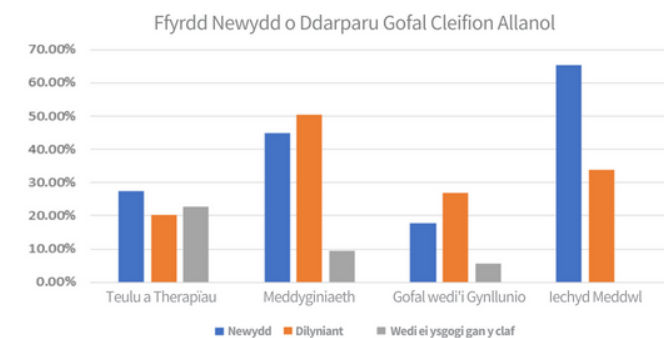

Trawsnewid Cleifion Allanol

Roedd y pandemig yn sbardun ar gyfer mabwysiadu ffyrdd newydd o ddarparu gwasanaethau cleifion allanol diogel yn gyflym, gyda ffocws ar wneud y mwyaf o'r cyfleoedd ar gyfer clinigau rhithiol, adolygiadau a chyngor ysgrifenedig cyflym i'r meddyg teulu sy'n atgyfeirio lle nad oes angen i glaf gael ei weld gan arbenigwr ysbyty. Eleni rheolwyd **8,767** o gleifion drwy'r gwasanaethau '**cyngor yn unig**'.

Roedd y gofod ffisegol i ddarparu clinigau cleifion allanol yn gyfyngedig oherwydd mesurau diogelwch Covid-19 a gwnaethom barhau i flaenoriaethu'r capasiti sydd ar gael yn unol ag angen clinigol.

Fe wnaethom barhau i adeiladu ar y defnydd o glinigau rhithwir, Gweld-ar-Symptomau a Dilyniant a Gychwynnir gan Gleifion. Yn gyffredinol, roedd chwarter y cleifion allanol newydd a thraean yr apwyntiadau dilynol yn rhithiol. Dechreuwyd bron i 10% o'r gweithgaredd gan gleifion.

Eleni mae'r mesurau hyn wedi ein helpu i gau'r bwlch capasiti ar gyfer clinigau cleifion allanol o ddiffyg o 30% yn 2020 i o fewn 11% o gapasiti cyn-Covid ar gyfer cleifion allanol newydd. Mae'r bwlch ar gyfer apwyntiadau dilynol hefyd wedi'i leihau o 31% i 14%.

OEDOLION HÛN YN CAEL EU CEFNOGI I FYW'N DDA AC YN ANNIBYNNOL

Diogelu Iechyd (Covid-19)

Mae brechiadau trwy feddygfeydd, gwasanaethau cymunedol i breswylwyr sy'n gaeth i'w cartrefi a chanolfannau brechu torfol wedi arwain at osgoi salwch sylweddol ymhlith y boblogaeth gyfan ac yn enwedig pobl hŷn. Eleni rhoddwyd 11,773 o frechlynnau Covid-19 mewn lleoliad cartref.

Yn ystod pandemig Covid-19 effeithiwyd ar fywydau pobl hŷn gan ymatebion y llywodraeth a chymdeithasol o ran eu lles corfforol a meddyliol, rhyngweithio cymdeithasol, gwaith, cyllid, a'u hangen am wasanaethau cymorth, gofal iechyd a gofal tymor hwy a'u defnydd ohonynt.

Roedd yr effaith fwyaf ar bobl hŷn â chyflyrau iechyd a oedd yn bodoli eisoes, y mae llawer ohonynt bellach yn cyflwyno trwy llwybrau brys, mewn iechyd gwaeth ac yn aros yn hirach yn yr ysbyty. Eleni rydym wedi canolbwyntio ar ddod o hyd i atebion newydd i bobl hŷn sy'n osgoi mynd i'r ysbyty a derbyniadau i'r ysbyty. Lle bo angen arhosiad mewn ysbyty, rydym yn ceisio lleihau'r amser y mae person hŷn yn aros mewn ysbyty.

Mae pobl hŷn yn dweud wrthym y byddai'n well ganddyn nhw fod gartref nag yn yr ysbyty. Mae astudiaethau hefyd yn awgrymu y gall derbyn pobl hŷn fregus i'r ysbyty arwain at ddirywiad yn eu gallu corfforol, ynghyd â risg o ddal haint a gafwyd yn yr ysbyty, a all achosi cymhlethdodau difrifol.

Cefnogi Oedolion Hŷn Risg Uchel

Gan weithio gyda phartneriaid data, gwnaethom nodi carfannau o oedolion hŷn risg uchel a fyddai'n elwa o ymyriadau rhagweithiol, â ffocws gan wasanaethau cymunedol er mwyn rhagweld a rheoli argyfyngau iechyd ac osgoi derbyniadau i'r ysbyty. Eleni fe ddechreuon ni'r dull hwn ym Mlaenau Gwent ym mis Rhagfyr 2021. Nodwyd 198 o unigolion, mae 51 o'r rhain wedi'u hasesu ac yn cael eu cefnogi yn eu cymunedau, dim ond 1 oedd angen ei dderbyn i'r ysbyty oherwydd mater nad oedd yn ymwneud ag bregusrwydd.

Llwybrau Derbyn Uniongyrchol

Ym mis Awst 2021, fe wnaethom gyflwyno llwybrau derbyn yn uniongyrchol i **ysbytai cymunedol**, gan osgoi derbyniadau i'r system ysbytai aciwt a lleihau hyd taith y claf. Mae 72 o bobl hŷn wedi defnyddio'r llwybr hwn ac mae hyd eu harhosiad yn yr ysbyty wedi lleihau 7 diwrnod.

Erbyn mis Tachwedd, fe wnaethom sefydlu **llwybr bregusrwydd** canolfan llif, lle cyflwynir ymatebion drwy'r Timau Adnoddau Cymunedol, unwaith eto gan osgoi'r angen i deithio i'r ysbyty. Mae 32 o bobl hŷn o Gaerffili wedi defnyddio'r llwybr hwn. Bydd hyn yn cael ei gyflwyno ar draws pob ardal.

Cefnogi Rhyddhau Cleifion a Gofal yn Agos at Gartref

Agorodd **Cam yn Nes at Gartref** ward ailalluogi dan arweiniad nyrs/therapydd ar gyfer pobl hŷn yr oedd angen arhosiad estynedig arnynt yn yr ysbyty er mwyn rhyddhau'n ddiogel ddiwedd mis Ionawr 2022. Mae 53 o gleifion wedi defnyddio'r gwasanaeth hwn, yn dilyn mewnbyn therapi mae gan 86% o'r rhain lai o anghenion am becynnau gofal.

Cynyddwyd capasiti'r **Gwasanaeth Ailalluogi** o 800 awr yr wythnos, gan asesu annibyniaeth pobl yn eu cartrefi eu hunain ar ôl cyfnod o adferiad er mwyn pennu eu hanghenion hirdymor.

MARW YN DDA FEL RHAN O FYWYD

Cofrestrwyd **2,022 o farwolaethau** gyda Covid-19 wedi ei grybwyll ar y dystysgrif marwolaeth yn ystod y pandemig (Mawrth 2020 - Mawrth 2022).

Roedd marwolaethau ychwanegol yn 2021/22 (ffynhonnell y Swyddfa Ystadegau Gwladol) 8% yn uwch na'r cyfartaledd 5 mlynedd flaenorol.

Yn ystod y cyfnod digynsail hwn, mae cefnogi pobl i farw'n dda wedi bod yn ffocws allweddol i bob gwasanaeth ar draws ein system gofal.

Gwasanaethau Gofal Lliniarol Arbenigol

Mae ein gwasanaeth gofal lliniarol arbenigol wedi cefnogi timau clinigol gyda chanllawiau rheoli symptomau ac algorithmau rheoli ar gyfer Covid-19 a gofal diwedd oes lliniarol mewn ysbytai.

Ymatebodd y tîm hwn i gynnydd o 37% mewn atgyfeiriadau brys, gyda 95% o gleifion yn cael eu hasesu o fewn 2 ddiwrnod er gwaethaf prinder staff sylweddol.

Parhawyd i ddarparu gwasanaethau ar draws y 4 safle ysbyty aciwt, gyda gwasanaeth dan arweiniad nyrsys yn YBM, gyda chymorth meddygol yn cael ei ddarparu'n rhithiol trwy Supportive Care UK.

Cydymaith Diwedd Oes

Fe wnaethom recriwtio a hyfforddi 40 Cydymaith Diwedd Oes. Mae'r gwirfoddolwyr hyn yn darparu cwmni i gleifion, a hefyd yn rhoi seibiant i berthnasau, gan wybod na fydd eu hanwylun ar ei ben ei hun.

Gwasanaeth Gofal Ar Ôl Marwolaeth

Sefydlwyd y tîm Gofal ar ôl Marwolaeth (CAD) ym mis Hydref 2020 a'i ehangu eleni.

Mae'r gwasanaeth yn darparu un pwynt mynediad i berthnasau a staff ar gyfer cyngor a chymorth ymarferol yn dilyn marwolaeth claf yn un o'n hysbytai.

Mae'r tîm yn:-

- ♦ sicrhau bod yr ymadawedig yn cael ei drin ag urddas a pharch pan fydd yn gorffwys o fewn corffdai ein safleoedd.
- ♦ cefnogi teuluoedd wrth edrych ar eu hanwyliaid yn y marwdai ar ein safleoedd a chyfeirio perthnasau mewn profedigaeth at wasanaethau eraill
- ♦ Darparu blychau cof, cymryd printiau llaw a chudyn o wallt pobl ifanc dan 25 oed a dioddefwyr hunanladdiad ar gais teuluoedd
- ♦ cysylltu â gweithwyr proffesiynol i symud ymlaen â dogfennaeth megis y dystysgrif marwolaeth a ffurflenni amlosgi
- ♦ trosglwyddo'r ymadawedig i ofal y trefnwyr angladdau
- ♦ darparu cymorth a chynghor ymarferol i staff yn dilyn marwolaeth claf

SYLFAENI AR GYFER NEWID

Partneriaeth: Un sgil-effaith gadarnhaol argyfwng COVID-19 fu egni, pwrpas ac ymrwymiad o'r newydd i weithio mewn partneriaeth ar draws llywodraeth leol, partneriaid yn y sector cyhoeddus, elusennau, y sector gwirfoddol a grwpiau cymunedol.

- ◆ Drwy gydol y pandemig sicrhodd cydweithio gyflawniad Profi Orlhain Diogelu, cefnogi rhyddhau cleifion yn ddiogel, cyflawnodd y Fforwm Lleol Cymru Gydnerth ymatebion ar y cyd i liniaru effaith Covid-19 ar ein cymunedau lleol.
- ◆ Gan edrych i'r dyfodol, mae'r Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol wedi cytuno ar gyfres o raglenni strategol i greu system iechyd a gofal mwy cynaliadwy a gwydn.
- ◆ Gyda'n gilydd, rydym wedi ymrwymo i ddod yn Rhanbarth Marmot, gan ganolbwyntio i ddechrau ar y blynyddoedd cynnar. Rydym yn herio arferion traddodiadol, gan alinio ein hadnoddau i hyrwyddo ymyriadau cynnar sy'n canolbwyntio ar y teulu, addysg gyhoeddus a gwell canlyniadau hirdymor i bob plentyn.

Profiad, Ansawdd a Diogelwch: mae'r Tîm Ansawdd a Diogelwch Cleifion yn cefnogi gwasanaethau i gynnal y gofal o ansawdd uchel a'r canlyniadau gorau i gleifion. Roedd y Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Chanlyniadau Cleifion yn monitro perfformiad yn rheolaidd, ac yn nodi meysydd blaenoriaeth ar gyfer gweithredu. Galluogodd ein Grŵp Lleihau Trosglwyddiad Nosocomiaidd (RNTG) ni i ymateb i ofynion newidiol canllawiau cenedlaethol a rheoli achosion. Parhawyd i ganiatáu ymweliadau yn ystod tonnau olynol y pandemig trwy brofion a phrotocolau PPE.

Gan edrych i'r dyfodol, rydym wedi canolbwyntio ar greu diwylliant diogelwch cleifion sy'n lleihau niwed, yn gwella profiad a chanlyniadau, ac yn dileu amrywiadau a gwastraff yn systematig ar draws ein system. Rydym yn dod yn sefydliad sy'n dysgu gyda phenderfyniadau integredig (clinigwyr a chyda'r claf); creu diwylliant cyfiawn lle mae materion systemig ehangach yn cael eu hystyried pan aiff pethau o chwith; ac yn cael ei yrru gan ddata i wir ddeall ansawdd y ddarpariaeth gofal sy'n arwain gweithgareddau sy'n gwella profiad a chanlyniadau cleifion.

Gweithlu: Ein staff yw ein hased mwyaf o hyd, a dim ond trwy eu hymdrechion yr ydym wedi ymdopi â'r gofynion enfawr ar ein gwasanaethau. Eleni rydym wedi canolbwyntio'n helaeth ar lechyd a Lles staff gan ehangu cymorth seicolegol, creu rhwydweithiau staff, cysylltu'n rheolaidd â staff drwy arolygon llesiant a dweud 'Diolch' wrth bob un o'r 15,763 o bobl sy'n gweithio i ni.

Cryhawyd ein gweithlu drwy ymgyrchoedd recriwtio dwys ar gyfer clinigwyr. Lanswyd Rhaglenni Prentisiaeth Aneurin Bevan a Kickstart y DWP gan ddenu pobl leol i ymuno â'n tîm. Rydym wedi optimeiddio ein gweithlu trwy fabwysiadu rolau newydd, ehangu'r cwmmpas ymarfer a ffyrdd (a lleoedd) newydd o weithio.

Rydym wedi gosod sylfeini cadarn y byddwn yn adeiladu arnynt wrth inni gefnogi ein gweithlu i adeiladu yn ôl wasanaethau iechyd a gofal gwell, mwy gwydn a chynaliadwy.

System Gofal Brys: Mae presenoldeb yn ein hadrannau achosion brys wedi'u heffeithio gan y pandemig (a ddechreuodd ym Mawrth 2020), gyda gostyngiadau sydyn yn nifer y derbyniadau yn ystod misoedd y gwanwyn a'r gaeaf canlynol, yn cyd-daro â thonau'r pandemig. Cyn y pandemig roedd rhwng 350 a 590 o bresenoldebau/dydd, yn y chwe mis ar ôl llacio'r cyfyngiadau (Ebrill 21) roedd rhwng 370 a 700 o bresenoldebau/dydd. Mae ein system newydd ar gyfer Gofal Brys ac Argyfwng yn cynnwys cydrannau craidd gan gynnwys Cyswllt Cyntaf/Meddw 111 (gyda mynediad at gymorth Meddyg Teulu o bell), Canolfannau Gofal Sylfaenol Brys, Gwasanaethau Gofal Dydd, Drws Ffrynt Integredig, SDEC (Gofal Argyfwng yr Un Diwrnod) a Chanolfan Llif a oedd yn cael eu gweithredu fel rhan o'r model newydd a alluogwyd gan agoriad Ysbyty Athrofaol y Grange. Ein her yn awr yw sicrhau bod y cydrannau hyn yn gweithio'n ddi-dor i ddarparu'r capasiti cywir, yn y lle iawn, ar yr adeg iawn i ddiwallu anghenion gofal brys ein cymunedau.

Wrth symud ymlaen, bydd y gwaith o drawsnewid y system gofal brys yn cael ei gefnogi drwy ein Tîm Rheoli Rhaglen Dyfodol Clinigol, lle bydd dull rheoli rhaglen trwyadl a systematig yn cael ei fabwysiadu.

SYLFAENI AR GYFER NEWID

Data a Deallusrwydd: gan weithio gyda phartneriaid data rydym wedi mabwysiadu dull cynllunio deinamig i ddeall y galw posibl a gofynion capasiti ein system ac unrhyw risgiau sy'n effeithio ar ein gallu i gyflawni. Mewn cyfnod o ansicrwydd, lle mae Covid-19 wedi effeithio'n sylweddol ar sut mae pobl yn cael mynediad at ofal iechyd neu'n oedi cyn cael mynediad ato, ni fu erioed yn bwysicach deall yr hyn y gall ein system ei gyflawni'n realistig. Mae gennym gyfrifoldeb i fod yn agored ac yn dryloyw gyda'n staff a'n cymunedau wrth i ni wynebu etifeddiaeth y pandemig. Mae hyn yn cynnwys galw nas diwallwyd sydd wedi cronni dros y 24 mis diwethaf, anghenion iechyd cynyddol ac adnoddau cyfyngedig i gwrdd â'r heriau hyn.

Mae gennym sylfeini cadarn ar waith a byddwn yn parhau i ddatblygu ac ymgorffori ymhellach ddata iechyd sylfaenol, cymunedol ac iechyd meddwl i ddarparu offeryn system gyfan. Trwy ein cynllunio deinamig rydym yn gallu nodi meysydd penodol lle mae angen i ni wneud ymdrechion ar y cyd i newid, gyda golwg glir ar effaith bosibl y dewisiadau a wnawn ar optimeiddio capasiti, gwella canlyniadau, profiad a lleihau niwed.

Ystâd: Mae agor Ysbyty Athrofaol y Grange gan gyfuno gwasanaethau gofal arbenigol a chritigol wedi ein galluogi hefyd i ddechrau'r broses o ad-drefnu Ysbyty Brenhinol Gwent ac Ysbyty Nevill Hall yn eu rolau ysbyty cyffredinol lleol newydd. Mae YBM wedi chwarae rhan hanfodol wrth gynnal llawdriniaeth ddewisol, gyda datblygiad Uned Gofal Ôl-lawdriniaethol ar y safle yn galluogi lefel uwch o lawdriniaeth i gael ei chyflawni ar y safle. Mae'r uned gofal dydd newydd i fenywod yn YNH yn unigryw yng Nghymru ac mae wedi parhau i esblygu er gwaethaf Covid ac mae bellach yn darparu ystod o driniaethau a fyddai wedi digwydd fel arfer mewn theatr.

Dangoswyd ein hymrwymiad i Gynaliadwyedd Amgylcheddol trwy ostyngiadau pellach mewn ynni (nwy -7.6%, trydan -5.6%) a defnydd dŵr (-3.3%), buddsoddiad mewn gwefru cerbydau trydan; goleuadau LED a chynnydd gyda'n cynlluniau teithio cynaliadwy.

Wrth edrych ymlaen; mae buddsoddiad cyfalaf sylweddol gan Lywodraeth Cymru wedi'i ymrwymo i ddarparu Canolfan Unedig Gofal y Fron yn Ysbyty Ystrad Fawr a datblygu Canolfan Radiotherapi Lloeren yn YNH. Yn ogystal, mae cynlluniau yn mynd rhagddynt i sefydlu Uned Gofal Llygaid Rhanbarthol yn YNH, ac ehangu endosgopi yn YBM.

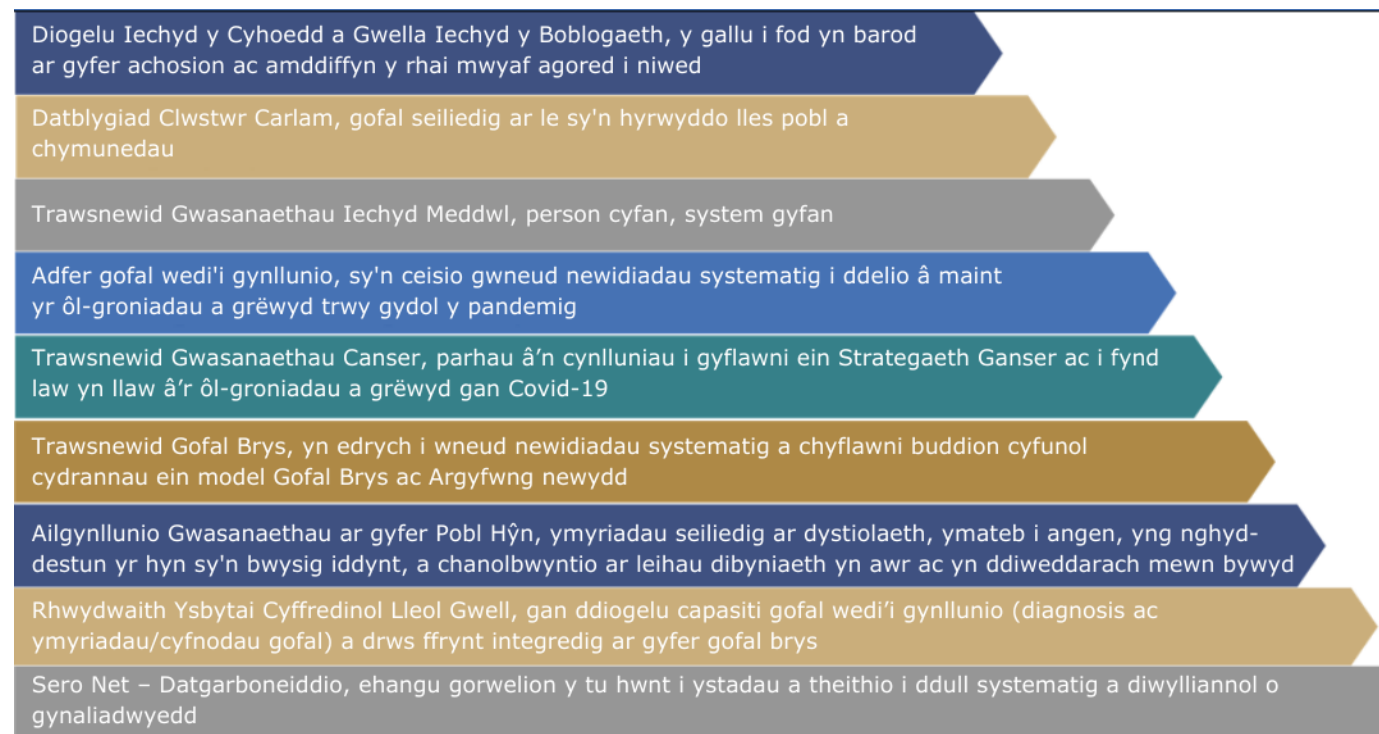
Digidol: Dangosodd pandemig Covid-19 y rôl sylfaenol y mae technoleg ddigidol yn ei chwarae yng ngofal iechyd yr 21ain ganrif. Eleni rydym wedi parhau i ymateb i'r galw cynyddol am drawsnewid digidol ar draws ein system gofal iechyd ac wedi cyflymu'r broses honno. Rydym yn parhau i roi ein Strategaeth Trawsnewid drwy Ddigidol ar waith ac yn canolbwyntio ar gryfhau gwybodeg er mwyn gallu darparu data amser real i gefnogi'r gwaith o ddarparu gwasanaethau.

Wrth symud ymlaen, mae gennym ragor o waith i'w wneud i adnewyddu ein seilwaith a sicrhau bod ein platfform digidol craidd sy'n cefnogi gwasanaethau clinigol yn gadarn ac yn addas i'r diben. Rydym yn parhau i gefnogi datblygiad a darpariaeth systemau digidol a chymwysiadau sy'n cefnogi ein staff a defnyddwyr gwasanaeth. Bydd rhai o'r rhain o fewn y Bwrdd Iechyd, tra bydd eraill yn cydweithio ar draws Cymru. **Er mwyn bod yn sefydliad sy'n cael ei arwain gan wybodaeth, mae angen mewnbynnu data o safon (ar ein llwyfannau digidol), safonau gwybodaeth effeithiol a'r gallu i droi data yn wybodaeth amser real am berfformiad fel bod ein gwasanaethau wedi'u cyfeirio a'u canolbwyntio'n dda i ddiwallu anghenion ein poblogaeth. Rydym yn adnewyddu ein Warws Data i gyflawni'r uchelgais hwn.**

Datrysiadau Rhanbarthol: Mae GIG Cymru yn ei gwneud yn ofynnol i sefydliadau'r GIG weithio ar y cyd i wella iechyd corfforol a meddyliol eu poblogaethau lleol, gan ganolbwyntio ar les a lleihau anghydraddoldebau mewn canlyniadau. Eleni rydym wedi cymryd camau breision wrth ddylunio a pharatoi ar gyfer model prif ganolfan a lloerennau newydd ar gyfer llawdriniaeth fasgwlaidd fawr. Rydym hefyd wedi gwneud cynnydd sylweddol o ran cynllunio trefniadau rhanbarthol ar gyfer offthalmoleg, gan ganolbwyntio ar ehangu'r capasiti ar gyfer llawdriniaeth cataract yn y tymor byr i gwrdd â'r ôl-groniad sylweddol yn sgil y pandemig. Mae Gwasanaethau Oncoleg Acíwt hefyd yn elwa o'r rhaglen ranbarthol, lle mae buddsoddiad sylweddol wedi'i ymrwymo i gadarnhau gwasanaethau lleol i ddiwallu anghenion cleifion sy'n ddifrifol wael sy'n dod i'n system achosion brys. Edrych ymlaen: byddwn yn parhau i ddatblygu a chyflawni cynlluniau ar gyfer offthalmoleg; llawdriniaeth thorasig, meddygaeth fanwl, roboteg, canolfannau diagnostig cymunedol a gwasanaethau atgyfeirio ymosodiadau rhywiol.

DYFODOL CLINIGOL Y CAMAU NESAF

Y blaenoriaethau allweddol hyn, sy'n seiliedig ar ein dealltwriaeth o'n system, fydd yn sicrhau'r effaith fwyaf ac yn gwella cynaliadwyedd ein gwasanaethau wrth i ni wynebu'r heriau sydd wedi'u gwaethgu a'u cymhlethu gan Covid-19.

CRYNODEB

Dros y 12 mis diwethaf mae'r Bwrdd Iechyd wedi dangos ymrwymiad parhaus i ofalu am ein cymunedau. Er ein bod yn parhau i wynebu pwysau gweithredu digynsail a heriol, rydym yn dal i allu dangos ein bod yn darparu gwasanaeth o safon. Bu ymdrech barhaus i ddatblygu dulliau sy'n mynd i'r afael ag anghydraddoldebau iechyd ynghyd â symud tuag at system a yrrir gan ddata a gwybodaeth, sy'n ein galluogi i dargedu'r adnoddau sydd ar gael at y rhai sydd â'r angen clinigol

Mae gofal cleifion ar flaen y gad o ran darparu gwasanaethau. Rydym yn parhau i fod yn ymroddedig i wella profiad a chanlyniadau cleifion ymhellach.

DIOLCH YN FAWR

Hoffem **ddiolch** i'r
holl **gleifion**,
eu teuluoedd,
clinigwyr,
rheolwyr,
awdurdodau
lleol, partneriaid
trydydd sector,
byrddau ac
ymddiriedolaethau
iechyd ac eraill sydd
wedi helpu i
ddarparu **gofal** ar
draws
Gwent yn
21-22

Cynhyrchwyd yr adroddiad hwn gan Fwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan

